

Uchwała Nr XXII/127/2026

Rady Gminy Obryte

z dnia 8 maja 2026 roku

w sprawie rozpatrzenia wniosku dotyczącego ustanowienia pomnika przyrody

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15, art. 18 b ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2025 r., poz. 1153 z późn. zm.) oraz art. 241 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2025 r., poz. 1691) Rada Gminy Obryte uchwala, co następuje:

§ 1.

1. Wniosek z dnia 8 kwietnia 2026 r. w sprawie ustanowienia pomnika przyrody rozpatruje się negatywnie.
2. Uzasadnienie sposobu rozstrzygnięcia stanowi załącznik do uchwały.

§ 2.

Zobowiązuje się Przewodniczącego Rady Gminy Obryte do zawiadomienia wnioskodawcy o sposobie załatwienia wniosku.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

Renata Wilczyńska

Załącznik

do Uchwały Nr XXII/127/2026

Rady Gminy Obryte

z dnia 8 maja 2026 r.

W dniu 8 kwietnia 2026 r. do Rady Gminy Obryte wpłynął wniosek dotyczący ustanowienia pomnika przyrody dla drzewa dąb szypułkowy na działce nr 272/1 w miejscowości Ciótkowo Rządowe.

Przewodniczący Rady Gminy przekazał w/w wniosek na posiedzenie Komisji Skarg, Wniosków i Petycji celem rozpatrzenia.

Po przeanalizowaniu przedmiotowego wniosku Komisja Skarg, Wniosków i Petycji stwierdziła, co następuje:

Dąb znajduje się na terenie prywatnym. Właściciele wnieśli sprzeciw przeciwko ustanowieniu na ich działce pomnika przyrody, powołując się na ograniczenie w prawie własności działki wynikające z art. 21 ust. 1 i 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. z 1997 r. Nr 78 poz. 483 ze zm.), który stanowi, że „1. Rzeczpospolita Polska chroni własność i prawo dziedziczenia. 2. Wywłaszczenie jest dopuszczalne jedynie wówczas, gdy jest dokonywane na cele publiczne i za słusznym odszkodowaniem”, oraz art. 64 ust. 3 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, który stanowi, że „Własność może być ograniczona tylko w drodze ustawy i tylko w zakresie, w jakim nie narusza ona istoty prawa własności”.

Ustanowienie pomnika przyrody ogranicza prawo własności wskazane w art. 140 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny (Dz.U. z 2025r. poz. 1071), który wskazuje, że „W granicach określonych przez ustawy i zasady współżycia społecznego właściciel może, z wyłączeniem innych osób, korzystać z rzeczy zgodnie ze społeczno-gospodarczym przeznaczeniem swego prawa, w szczególności może pobierać pożytki i inne dochody z rzeczy. W tych samych granicach może rozporządzać rzeczą.” Ustanowienie pomnika przyrody niesie za sobą szereg ograniczeń w związku z jego ochroną. Zgodnie z wyrokiem NSA z dnia 21 czerwca 2001 r., sygn. V SA 3718/00 w państwie prawa nie ma miejsca dla mechanicznej i sztywno pojmowanej zasady nadrzędności interesu społecznego nad interesem indywidualnym (art. 7 Kodeksu postępowania administracyjnego).

Organ orzekający w każdym wypadku ma obowiązek wskazać, o jaki interes ogólny chodzi,

i udowodnić, że jest on tak ważny i znaczący, że bezwzględnie wymaga ograniczenia uprawnień indywidualnych obywatela. Zarówno wykazanie takiego interesu, jak i jego znaczenie, a także przesłanki powodujące konieczność przedłożenia w konkretnym wypadku interesu społecznego nad indywidualnym, podlegać muszą wnikliwej kontroli instancyjnej i sądowej, szczególnie wówczas, gdy w ocenie organu w interesie społecznym leży ograniczenie praw obywatela określonych w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

Obecnie teren użytkowany jest jako grunt rolny – orny, z którego właściciele czerpią korzyści w postaci plonów rolnych, jak również w postaci dopłat bezpośrednich. Po ustanowieniu pomnika przyrody znaczna część gruntu może podlegać wyłączeniu z użytkowania rolniczego ze względu na ochronę korzeni i korony drzewa.

Ustanowienie pomnika przyrody, oprócz ograniczenia praw własności gwarantowanych Konstytucją RP, może wiązać się również z wypłatą odszkodowania dla właścicieli gruntu oraz z kosztownymi ekspertyzami dendrologicznymi.

Mając na względzie powyższe, odmawia się ustanowienia pomnika przyrody na działce nr 271/2 położonej w miejscowości Ciótkowo Rządowe i wniosek rozpatruje się negatywnie.